

Skoleudvikling med SFL på Sølystskolen

**Skolebesøg ved årsmøde i foreningen for SFLP mandag d. 27.1.2025
v. Kristina Frank Petersen og Sarah Sandgaard
kristina.frank.petersen@silkeskole.dk og sara666c@silkeskole.dk**

Sølystskolen

- Ca. 700 elever
- Ca. 40 % af skolens elever har dansk som deres andetsprog
- En del børn med sprogligt svage forudsætninger
- M-klasser
- Specialklasser
- Sportsklasser

På Sølystskolen arbejder vi systematisk med sprog og tekster i alle fag. Formålet er, at eleverne udvikler sproglige kompetencer, der øger deres forudsætninger for at få større fagligt udbytte af undervisningen.

Det vil sige:

- at vi i alle fag arbejder aktivt med elevernes viden om forholdet mellem hverdagssprog og fagsprog samt brugen heraf (det sproglige kontinuum)
- at vi systematisk støtter eleverne i at tilegne sig fagenes sprog og tekster (stilladsering, sprogteori og genrekendskab)
- **at lærerne på Sølystskolen vedvarende opkvalificeres til arbejdet med sprogbaseret undervisning indenfor alle fagområder**

Sølystskolens elevgrundlag

Sølystskolens vision om sprogbaseret undervisning

OVERSIGT OVER UDVIKLING/IMPLEMENTERING AF SPROGBASERET UNDERVISNING PÅ SØLYSTSKOLEN FRA 2009-2025

	1. år 09/10	2. år 10/11	3. år 11/12	4. år 12/13	5. år 13/14
Lærere + ressourcepersoner	4 + 5	8 + 6	22 + 6	39 + 6	43 + 6
Facilitatorer	VIA	VIA	VIA	VIA	VIA
Udvalgte lærere fra	Indskoling MAT/NT Udskoling DA	Indskoling: 5 Mellemtrin: 1 Udskoling: 2	1 .årg 4. årg 7. årg	1.-5. klasse : 24 6. 9. klasse: 12 Nat.faglig gruppe: 9	Indskoling Mellemtrin Udskoling
Studietid (timer)	16	16	20	18	16
Studiegrupper	Hum/Nat	Hum/Nat	Hum/Nat	Hum1.-5.kl Hum6.-9.kl Naturfagl.	SFL R2L TLC Naturfag
Tovholdere på indsats for nye lærere			Intro-kursus Kompetence -centeret	Intro-kursus Kompetence -centeret	Intro-kursus Kompetence -centeret

OVERSIGT OVER UDVIKLING/IMPLEMENTERING AF SPROGBASERET UNDERVISNING PÅ SØLYSTSKOLEN FRA 2009-2025

	6. år 14/15	7. år 15/16	8. år 16/17	9. år 17/18	10. år 18/19	11. år 18/19	12. år 19/20	13. år 20/21
Lærere	Alle	Alle	Alle	Alle	Alle	Alle	Alle	Alle
Facilitatorer	Læringskorps (8) + MVC	Læringskorps (8) Sparring med MVC	Læringskorps (8) Sparring med MVC	Læringskorps (8)	Læringskorps (8)	Læringskorps (8)	Læringskorps (8)	Læringskorps (8)
Studietid (timer)	8	0 (øvrige tid)	8	6	6	6	6	6
Studiegrupper	Indskoling Mellemtrin Udskoling Naturfaglig	Hum 1.-6. kl Naturfaglig	Hum 1.-6. kl Hum 7.-9kl naturfaglig	Hum 1.-5. kl Hum 6.-9kl naturfaglig	Hum 1.-5. kl Hum/NT/Mat 6.-9kl	Hum 1.-5. kl Hum/NT/Mat 6.-9kl	Hum 1.-5. kl Hum/NT/Mat 6.-9kl	Hum/Mat 1.-5. kl Hum/NT/Mat 6.-9kl
Øvrige mødefora	PLC Fagudvalgs -møder	PLC Fagudvalgs -møder	PLC Fagudvalgs -møder	PLC Fagudvalgs -møder	PLC Fagudvalgs -møder	PLC Fagudvalgs -møder	PLC Fagudvalgs -møder	PLC Fagudvalgs -møder
Tovholdere på indsats for nye lærere	Intro-kursus Kompetence -centeret	Intro-kursus Kompetence -centeret	Intro-kursus Kompetence -centeret	Intro-kursus VFI	Intro-kursus VFI	Intro-kursus VFI	Intro-kursus VFI	Intro-kursus VFI

OVERSIGT OVER UDVIKLING/IMPLEMENTERING AF SPROGBASERET UNDERVISNING PÅ SØLYSTSKOLEN FRA 2009-2025

	14. år 21/22	15. år 22/23	16. år 23/24	17. år 24/25
Lærere	Alle	Alle	Alle	Alle
Facilitatorer	Læringskorps (8)	Sproggruppen (8)	Sproggruppen (8)	Sproggruppen (8)
Studietid (timer)	10	10	10	10
Studiegrupper	Hum/Mat 1.-5. kl Hum/NT/Mat 6.-9kl	Fælles for hele skolen på tværs af afdelinger	Fælles for hele skolen på tværs af afdelinger	Fælles for hele skolen på tværs af afdelinger
Øvrige mødefora	PLC Fagudvalgs -møder	PLC Fagudvalgs -møder	PLC Fagudvalgs -møder	PLC Fagudvalgs -møder
Tovholdere på indsats for nye lærere	Intro-kursus Sølystskolen	Intro-kursus Sølystskolen	Intro-kursus Sølystskolen	Intro-kursus og co-teaching Sølystskolen

Læringskorps på Sølystskolen - sproggruppen

Navn	Fag	Afdeling	Funktion
Henrik	matematik og kulturfag	udskoling	matematikfagudvalgsformand, vejleder og PLC
Henriette	dansk og engelsk	udskoling	engelskfagudvalgsformand
Mette	naturfagene	udskoling	naturfagudvalgsformand og PLC
Andreas	matematik og naturfag	grundskole	it-vejleder og PLC
Anne Sofie	dansk	udskoling	it-vejleder, ordblinde-og DSA ressourceperson og PLC
Birgitte	dansk og musik	grundskolen	danskfagudvalgsformand og PLC
Kristina	dansk	inklusionscenter	sproggruppekoordinator og PLC
Sarah	matematik og naturfag	modtagelsesklasser og udskoling	sproggruppekoordinator og PLC

Hvad går vi efter?

Succeskriterie i arbejdet med sprogbaseret undervisning på Sølystskolen

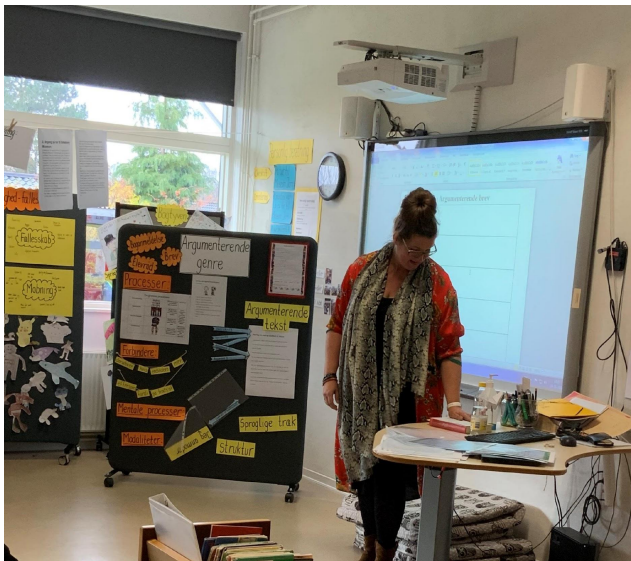
- 90 % af lærerne underviser sprogbaseret
- Det skal være til at forstå for alle!

Fokusområder i skoleåret 21/22

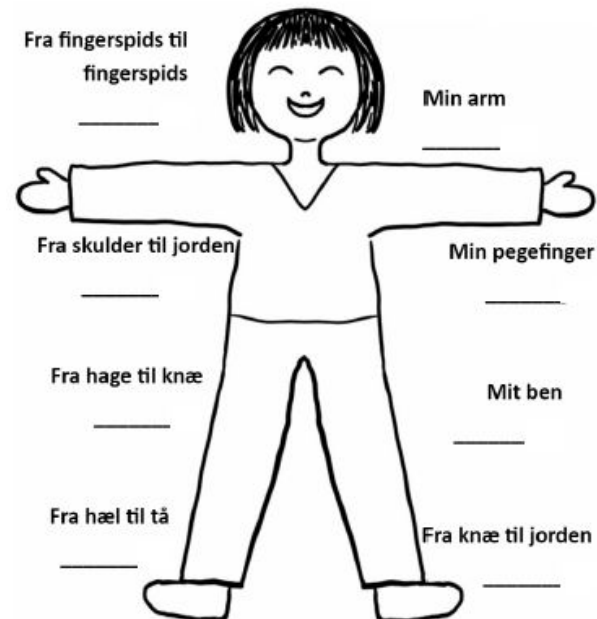
Danskgruppen (0.-6.kl, m-kl, Blå Hus)

- August: Beretterfamilien - Personlig beretning
- Oktober: SFL nedslag
- Januar: Biografi
- Marts: Faktafamilien - Forklaringer/informerende beskrivelse

Matematikgruppen (0.-6.kl, m-kl, Blå Hus)

- August: Fra hverdagssprog til fagsprog og visualisering
- Oktober: Talforståelse - ordforråd
- Januar: Måling - lytte/tale
- Marts: Statistik - læse/skrive

Dansk/matematik/Naturfag - udskoling 7.-9. kl

- August:
Før-under-efter
- November
Notatteknik
 - kolonnenotater
 - klassifikationer
 - mindmaps
 - (margin questions)Sproget i problemstillinger/problemformuleringer
Stilladsering af det mundtlige sprog og gruppesamtalen
- Marts:
Stilladsering af det mundtlige sprog og gruppesamtalen
Multimodale tekster
- April
De gode eksamensspørgsmål fra lærer til elev
R2L (light) + sprogbarometeret
Argumentationer
Gennemgå prøveoplæg?

Struktur og eksempel på indhold i skoleårene 22-24

Dato	Indhold		
Onsdag d.13.9 14.45-16.15 1,5 time	Grundpakke m. fælles intro, herefter forskellige workshops	Onsdag d. 20.9 14.45-16.15 1,5 time	Arbejdsgang med fokus på mellemrumsopgave
Onsdag d.31.1 14.45-16.15 1, 5 time	<u>Opsamling på mellemrums-opgave</u> Fagopdelt på flere forskellige workshops Ønsker fra fagene/afdelingerne	Onsdag d.7.2 14.45-16.15 1,5 time	Arbejdsgang med fokus på mellemrumsopgave
Onsdag d.10.4. 14.45-16.15 1,5 time	<u>Opsamling på mellemrums-opgave</u> Reading to Learn (Light) fiktionstekster og faktatekster for alle lærere	Onsdag d.17.4 14.45-16.15 1,5 time	Arbejdsgang med fokus på mellemrumsopgave
Maj 1 time	<u>Opsamling på mellemrums-opgave</u> Evaluerings i padlets om skoleårets indsatsområder for SU		

Evaluering af sprogeftermiddage 2022/23

Think aloud (TC/HA)

Indhold

+

FJ og LBS

Det har været spændende at fokus var på metoder, som alle fagteams kunne få glæde af og selv tilføre indhold.

Det var godt med grundpakken i efteråret især fordi, der var mange nye.

Vi vil rose teamet for at sætte fokus på mundtligheden her i foråret.

Dorthe Carlsens oplæg var ikke helt det jeg havde forventet - jeg tror jeg forventede at få en masse nyt guld, og det oplevede jeg ikke helt at der var. Jeg synes faktisk I gør det bedre.

TL + LBK

Indholdet i grundpakken var godt og brugbart, måske især for nye

Struktur

+

God struktur, hvor vi får oplæg den ene gang og tid til at forberede, det vi vil afprøve - og så evaluering til sidst. Dejligt at vi er sammen alle sammen nogen gange, så vi kan få tingene udbredt til alle fag.

Fin struktur med workshops i forlængelse af hinanden, så indholdet har været frisk i erindringen. Det er dejligt, at der er tid til at forberede det, man vil afprøve.

Det har været fedt, at vi alle har været sammen, så man kan få inspiration fra nogle, man normalt ikke hører fra. Også selv om det er langt fra det, man selv er i.

TL + LBK

Mellemrumsopgaver

+

JBP

Den aktuelle mellemrumsopgave med Think-aloud vil for tysks vedkommende blive redidaktiseret, men synes konceptet 'mellemrumsopgaver' er fint

Rigtig god ide. Bliver mere forpligtende at få nye ting afprøvet i undervisningen. Kan være en udfordring, hvis det ikke lige passer i årsplanen. men som regel kan det klemmes ind.

SU

Det fungerer godt og det er fint at blive "tvunget" til at prøve nye arbejdsformer/metoder af.

JH+LS

Ønsker til næste skoleår

+

Kunne ønske samme struktur til næste år. Men vigtigt at de nye får det, som vi gamle har fået på et andet tidspunkt.

TL + LBK

En pædagogisk dag med sprogbaseret undervisning, hvor der er tid til at få en masse forskellige input/oplæg/workshops og derefter mulighed for fælles forberedelse.

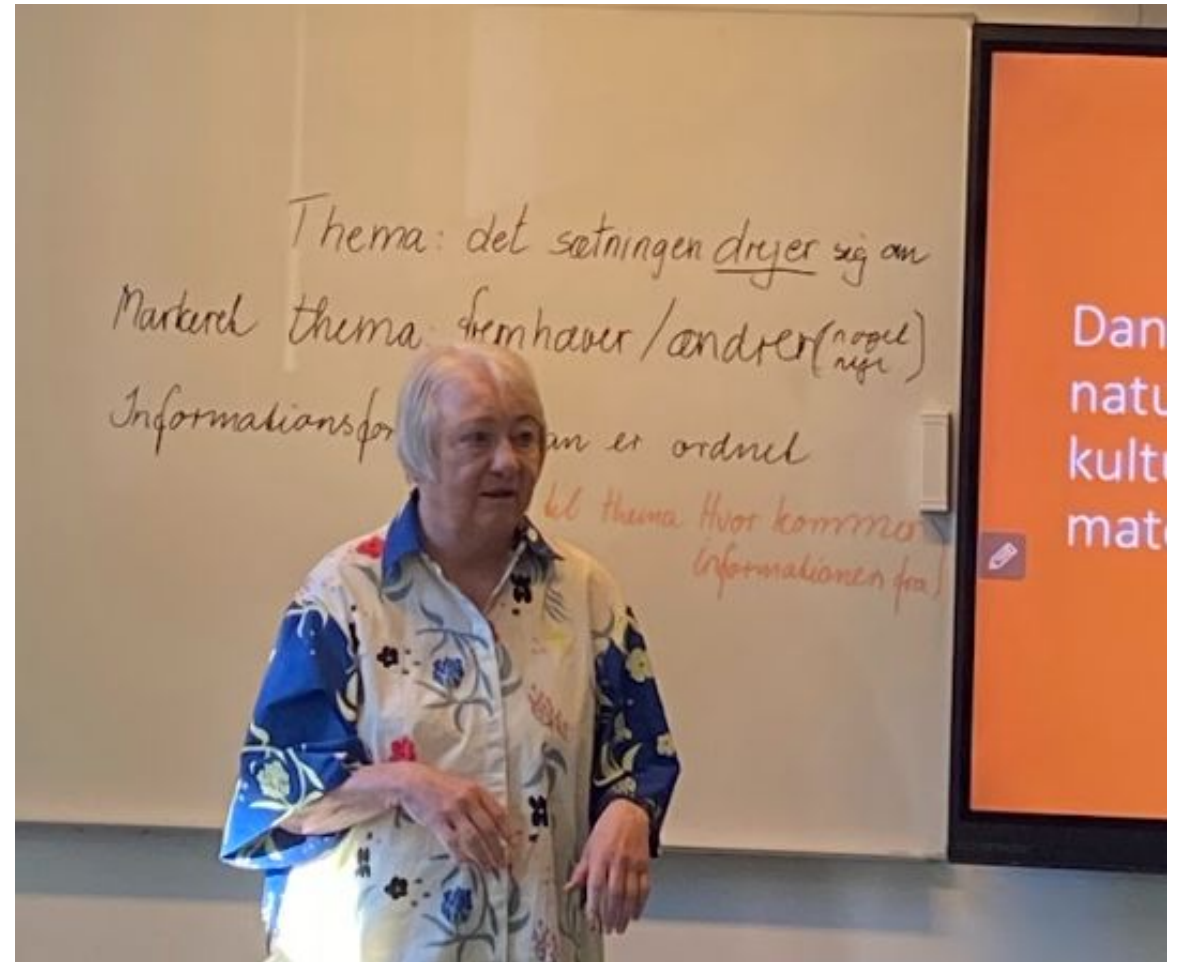
FJ og LBS

Mere viden om nye metoder, der gør eleverne mere aktive i undervisningen. Glem ikke grundpakken - både pga. nye men også for os andre - genopfriskning.

Sproggruppens tid i skoleåret 24-25

Opgave	Tid	Hvem
Sproggruppemøder og forberedelse til workshops	50 timer	Alle i sproggruppen
Kursus i SFL - 4 dage	4 arbejdsdage	Alle i sproggruppen
Årsmøde i foreningen for SFLP	1 arbejdsdag	Alle i sproggruppen
Koordinatorer for sproggruppen Introworkshop til nyansatte Løbende co-teaching m. nyansatte (50 timer) Kursusansvarlige PLC Skolebesøg	130 timer	Kristina og Sarah

Kursus i SFL for sproggruppen i skoleåret 24-25

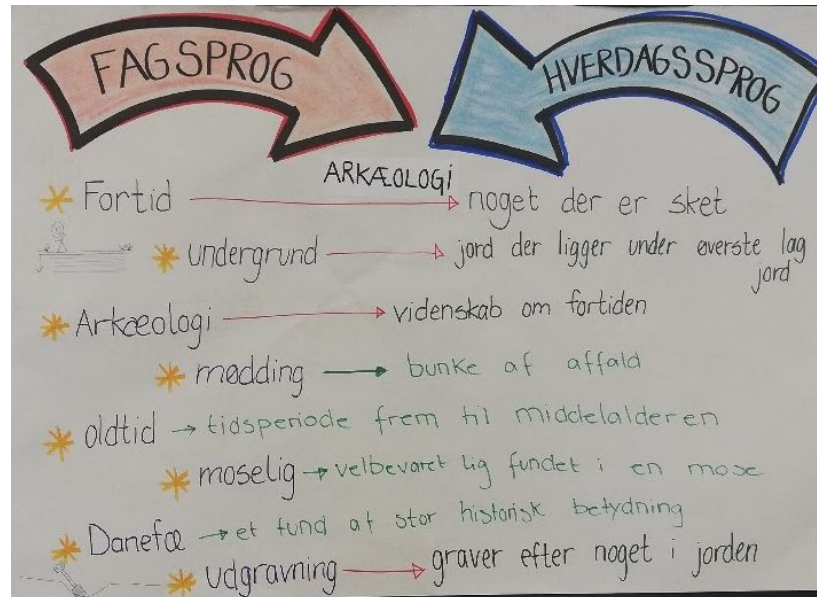
Struktur og indhold i skoleåret 24-25

Dato	Indhold: Sproglig variation		
Onsdag d. 2.10 14.45-16.15 1,5 time	Thema-Rhema	Onsdag d. 9.10 14.45-16.15 1,5 time	Arbejdsgang med fokus på mellemrumsopgave
Onsdag d. 8.1 14.45-16.15 1, 5 time	<u>Opsamling på mellemrums-opgave</u> Nominaliseringer og nominalgrupper	Onsdag d.15.1 14.45-16.15 1,5 time	Arbejdsgang med fokus på mellemrumsopgave
Onsdag d.26.3 14.45-16.15 1,5 time	<u>Opsamling på mellemrums-opgave</u> Variation i mundtlige fremstillingsformer	Onsdag 14.45-16 1,5 time	
Onsdag d. 14.5 1 time	<u>Opsamling på mellemrums-opgave</u> Evaluerings i padlets om skoleårets indsatsområder for SU		

Indsats for nye kollegaer

- Intro til nyansatte hvert skoleår (workshop)
- Mange af vores nyere kolleger har ikke den teoretiske baggrund (SFL og genrekendskab) for at arbejde sprogbaseret, da det ikke har vejet tungt i den opkvalificerende indsats.
- I dette skoleår: Co-teaching/sparring/vejledning mm.

Skolebesøg

- Afviklet siden foreningen for SFLP afholdte årsmøde i Silkeborg sidst
- 2 gange årligt
- On-going diskussion om hvorvidt vi skal have skolebesøg og hvad vi som skole får ud af det
 - sparring og vejledning
 - vedvarende opkvalificering
- Nye kolleger får tilbud om at observere undervisning disse dage

Effekten af den sprogbaserede undervisning

Vi har ikke målbare data!

Men vi oplever:

- et lavere frustrationsniveau hos eleverne
- at eleverne har lettere ved at løse opgaver
- at eleverne oplever at have deltagelsesmuligheder
- at elevernes skriftlige produkter udvikles
- en forskel på elever der er blevet undervist sprogbaseret og elever der ikke er
- at elever der er undervist sprogbaseret kan overføre sproglige ressourcer fra fag til fag

Hvorfor skal vi fortsætte med sprogbaseret undervisning?

- Sølystskolens elevgrundlag
- Sproglig udvikling som tværgående tema for folkeskolen
- Fælles mål
- Silkeborg kommunes strategi for sprog og skriftsprog 0-18 år
 - sproglige læringsmiljøer
- Det kræver vedholdenhed at holde fast i en indsats - hvis vi stopper nu, løber det ud i sandet

Fremtiden på Sølystskolen

Vi ønsker, at alle på Sølystskolen fortsat kan se den sprogbaserede undervisning som en væsentlig del af skolens DNA

→ Vi ønsker et øget fokus på den teoretiske baggrund fx. gennem kurser for sproggruppen men vi er pressede på tid og økonomi

→ Vi ønsker et særligt fokus på at indføre nye kolleger i teori og praksis - men hvordan gør vi det samtidig med, at vi fodrer vores erfarne kolleger?

→ Vi ønsker data for, hvilken effekt den sprogbaserede undervisning har for vores elever - men vi ved ikke helt hvordan?

Links til hjemmesider

Sprogbaseret undervisning - Sølystskolens egen hjemmeside:

<https://sites.google.com/silkeskole.dk/sprogbaseret-undervisning/start>

Silkeborg kommunes strategi for sprog og skriftsprog 0-18 år

<https://sprogogskriftsprogsilkeborg.dk/>

Film fra Sølystskolen - eksemplarisk sprogbaseret undervisning

<https://www.filmkompagniet.dk/#/genrepaedagogik-i-praksis>

